

ÎNCHEIERE

27 martie 2019

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Svetlana Filincova
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de avocatul Ina Țmocno, în interesele lui Grigore Ciobanu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Grigore Ciobanu împotriva Ministerului Afacerilor Interne, Inspectoratului General al Poliției, Biroului Crime Grave al Secției Poliției Criminale al Serviciului Investigații Infrațiuni al Inspectoratului General de Poliție Botanică și Întreprinderii Cooperatiste de Alimentație Publică „COOPALIMENTARA” a Uniunii Centrale a Cooperativelor de Consum din Republica Moldova, intervenient accesoriu Iurie Ionașcu privind recuperarea cheltuielilor pentru păstrarea corpului delict și încasarea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 18 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 03 august 2017, Grigore Ciobanu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Afacerilor Interne, Inspectoratului General al Poliției, Biroului Crime Grave al Secției Poliției Criminale al Serviciului Investigații Infrațiuni al Inspectoratului General de Poliție Botanică (în continuare – BCG al SPC al SII a IP Botanică) și Întreprinderii Cooperatiste de Alimentație Publică „COOPALIMENTARA” a Uniunii Centrale a Cooperativelor de Consum din Republica Moldova (în continuare ÎCAP „COOPALIMENTARA” a UCCC din RM), intervenient accesoriu Iurie Ionașcu cu privire la recuperarea cheltuielilor pentru păstrarea corpului delict, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii a invocat că a fost și este proprietarul automobilului de model „Land Rover Freelander”, pe care l-a importat din Franța, fapt confirmat prin adeverința nr. 0469633. Automobilul respectiv a fost procurat din Franța, a fost încheiat contract de vânzare-cumpărare și înregistrat la autoritățile franceze. În

Republica Moldova automobilul a fost adus în februarie 2016, unde s-a aflat pînă în martie 2017, pînă la înregistrare.

La inițierea procedurii de înmatriculare a automobilului, serviciul vamal a perceput toate obligațiile vamale în mărime de 12 180,45 de lei, a fost întocmit raportul de verificare tehnică. În rezultatul verificării automobilului de către specialiștii ÎS „CRIS Registru” s-a constatat, precum că semnele de marcare a motorului sunt lichidate în condiții artizanale, iar ulterior la stația de înmatriculare prin actul de verificare a autovehiculelor din 21 martie 2017, s-a concluzionat, precum că semnele de marcaj al numărului caroseriei xxx al automobilului de model „Land Rover Freelander” sunt inițiale și corespund standardelor de uzină, iar numărul blocului de motor este lichidat prin metodă artizanală.

Deși a suportat toate cheltuielile în vederea importului autoturismului, achitând o taxă la postul vamal Palanca, automobilul de model „Land Rover” a fost ridicat de BCG al SPC al SII a IP Botanica și parcat la o parcare cu plată.

Ulterior la 10 aprilie 2017 de către Procuratura sectorului Botanica a fost emisă ordonanța privind scoaterea de sub urmărire penală și clasarea cauzei penale nr. 2017420583, prin care a fost dispusă restituirea corpurilor delict proprietarului și anume a mijlocului de transport de model „Land Rover Freelander”, n/î xxx.

La 09 mai 2017 a încercat să ridice mijlocul de transport de pe teritoriul parcării amplasate pe str. Otovasca, nr.19, mun. Chișinău, însă fără careva rezultate.

Astfel, având o necesitate extremă în acest automobil, a fost constrâns de a achita cheltuielile nejustificate de parcare forțată în mărime de 12 050 de lei, iar demersul nr. 062/2017 din 26 iunie 2017 cu privire la recuperarea cheltuielilor nejustificate de către ÎCAP „COOPALIMENTARA” a UCCC din RM a rămas fără soluționare.

S-a adresat către Procuratura Botanica, mun. Chișinău cu cerere explicativă, drept răspuns prin scrisoarea nr. 10-6068 din 17 mai 2017 a Procurorului Procuraturii Botanica mun. Chișinău, Carolina Lupașcu, i-a fost comunicat că în ordonanță dînsa s-a expus referitor la corpurile delict, iar emiterea unei alte ordonanțe nu este necesară.

La 26 iunie 2017, prin cererea prealabilă nr. 062/2017 s-a adresat către ÎCAP „COOPALIMENTARA” a UCCC din RM, însă careva răspuns nu a primit. Tot la 26 iunie 2017, s-a adresat cu cererile prelabile nr. 063/2017 și nr. 064/2017 către BCG al SPC al SII a IP Botanica și Ministerului Afacerilor Interne, iar prin răspunsul nr. 34/2-T-151/17 din 14 iulie 2017 s-a comunicat că pretențiile înaintate sunt nefondate.

Consideră că refuzul de a i se restitui prejudiciul material este unul ilegal, ce îi creează prejudicii considerabile de ordin moral și material. A menționat că locuiește și activează în Franța, însă se deplasează cu regularitate în Republica Moldova. La moment este nevoit să procure bilete foarte costisitoare pentru a face naveta. Fiind cumpărător de bună credință a procurat automobil, s-a deplasat cu el o perioadă îndelungată, însă în Republica Moldova a întâmpinat un șir de nedreptăți pentru care a suportat prejudicii atât materiale, cât și morale.

Reclamantul a solicitat încasarea din contul pîrîților, în mod solidar, a cheltuielilor suportate pentru păstrarea corpului delict, automobilul de model „Land Rover Freelander”, n/î xxx în mărime de 12 050 de lei, a prejudiciului moral în

mărime de 100 000 de lei, precum și compensarea cheltuielilor pentru asistența juridică în mărime de 5000 de lei.

Prin hotărârea din 21 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru acțiunea s-a admis parțial.

S-a încasat în mod solidar din contul Ministerului Afacerilor Interne, Inspectoratului General al Poliției și ÎCAP „COOPALIMENTARA” a UCCC din R. Moldova în beneficiul lui Grigore Ciobanu, prejudiciul material în mărime de 12050 de lei, cât și cheltuielile cu privire la asistența juridică în mărime de 3000 de lei.

S-a încasat din contul ÎCAP „COOPALIMENTARA” a UCCC din RM în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 361,50 de lei. În rest cerințele s-au respins ca nefondate.

Pentru a decide astfel, instanța de fond a constatat că prin ordonanța procurorului Procuratura mun. Chișinău, oficiul Botanica din 10 aprilie 2017, s-a dispus scoaterea de sub urmărire penală a bănuțului Grigore Ciobanu din motiv că fapta cercetată în ansamblu nu întrunește elementele infracțiunii pentru care a fost pornită, cu clasarea cauzei penale și restituirea corpului delict, iar reclamantul a suportat un prejudiciu în mărime de 12 050 de lei, pentru parcare automobilului, aflat la parcare ÎCAP „COOPALIMENTARA” a UCCC din RM, iar legea prevede expres că cheltuielile pentru păstrarea, transportarea și cercetarea corpurilor delict se plătesc din sumele alocate de stat. Astfel instanța a considerat întemeiată cerința cu privire la încasarea cheltuielilor pentru păstrarea corpului delict în mărime de 12050 de lei.

La fel instanța a reținut că prezentului litigiu nu-i sunt aplicabile prevederile Legii privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești nr.1545-XIII din 25 februarie 1998, ce reglementează cazurile, modul și condițiile de răspundere patrimonială a statului pentru prejudiciul cauzat prin acțiunile ilicite comise în procesele penale și contravenționale de organele de urmărire penală, de procuratură și de instanțele judecătorești, la caz, fiind stabilită răspunderea delictuală pentru prejudiciul cauzat de o autoritate publică sau de o persoană cu funcție de răspundere, reglementat de prevederile art. 1401 Cod civil.

Cerința privind încasarea prejudiciului moral în mărime de 100 000 de lei a fost respinsă pe motiv că Grigore Ciobanu a omis prezentarea cărorva înscrisuri care să ateste natura pretinsului prejudiciu moral.

Prin decizia din 18 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Ina Țmocno în interesele lui Grigore Ciobanu.

S-a admis apelurile declarate de Inspectoratul General al Poliției, Ministerul Afacerilor Interne și ÎCAP „COOPALIMENTARA” a UCCC din RM.

S-a casat parțial hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 21 martie 2018, în partea admiterii cererii de chemare în judecată, cu adoptarea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată depusă de avocatul Ina Țmocno, în interesele lui Grigore Ciobanu împotriva Ministerului Afacerilor Interne, Inspectoratul General al Poliției, BCG al SPC al SII a IP Botanica și ÎCAP „COOPALIMENTARA” a UCCC din RM, intervenient accesoriu Iurie Ionașcu cu privire la recuperarea cheltuielilor pentru păstrarea corpului delict, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată, ca neîntemeiată față de pîrîții necorespunzători. În rest hotărârea s-a menținut.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că prima instanță nu a dat eficiență deplină circumstanțelor cauzei și înscrisurilor prezentate, fapt ce a condus la adoptarea hotărârii, care nu este bazată pe fundament temeinic și materialul probator administrat.

Colegiul a reținut că potrivit art. 13 alin. (1) din Legea privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești nr.1545-XIII din 25 februarie 1998 expres este prevăzut că, repararea prejudiciului specificat la art. 7 lit. a), c)-g) și în capitolul III se efectuează din contul bugetului de stat, iar în cazul când prejudiciul a fost cauzat de organul de urmărire penală întreținut din bugetul local - din contul acestui buget. S-a menționat că organul care reprezintă statul în instanța de judecată pe această categorie de cauze este Ministerul Justiției, care nu a fost atras în calitate de pârît la examinarea prezentei cauze.

Instanța de apel a punctat că în cazul în care instanța de judecată va încasa prejudiciul în mod solidar direct din contul Ministerului Afacerilor Interne, Inspectoratului General al Poliției și ÎCAP „COOPALIMENTARA” a UCCC din RM va prejudicia salariații în funcție, deoarece bugetul este strict pentru salarizare.

La 09 ianuarie 2019 avocatul Ina Țmocno a declarat recurs în interesele lui Grigore Ciobanu, solicitând casarea deciziei din 18 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și hotărârii din 21 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru în partea solicitării prejudiciului moral, cu pronunțarea unei hotărâri noi de admitere integrală a cererii de chemare în judecată.

În susținerea recursului a invocat prevederile art. 432 alin. (2) lit. c) Cod de procedură civilă.

În motivarea recursului a indicat dezacordul cu soluția instanței de apel și parțial soluția instanței de fond și a redat circumstanțele de fapt indicate pe parcursul examinării cauzei.

A indicat că prejudiciul moral solicitat de Grigore Ciobanu este întemeiat, la materialele cauzei fiind anexate un șir de probe, ce demonstrează cu certitudine cauzarea prejudiciului moral. La fel și legislația pertinentă litigiului oferă recurentului dreptul de a pretinde încasarea prejudiciului moral în urma acțiunilor ilegale ale statutului.

Consideră soluția Curții de Apel Chișinău ilegală și neîntemeiată, or în prezenta cauză instanța de apel s-a rezumat în a casa parțial hotărârea contestată fără a combate argumentele recurentului indicate în cererea de apel, iar la motivarea soluției sale, această instanță nu a făcut referire la cerințele și probele administrate de Grigore Ciobanu, ci doar la cele invocate de partea adversă.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului atestă faptul că decizia din 18 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată pentru cunoștință participanților la proces la 05 decembrie 2018 (f.d. 4, vol.II).

Prin urmare recursul declarat de către avocatul Ina Țmocno, în interesele lui Grigore Ciobanu, la 09 ianuarie 2019 a fost depus în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului,

dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Cod de procedură civilă, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Examinând admisibilitatea recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de avocatul Ina Țmocno, în interesele lui Grigore Ciobanu, este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 75 alin. (1) Cod de procedură civilă, în proces civil, persoanele fizice își pot apăra interesele personal, prin avocat sau avocat stagiar. Participarea personală în proces nu face ca persoana fizică să decadă din dreptul de a avea avocat.

În conformitate cu art. 80 alin. (7) Cod de procedură civilă, împuternicirile date avocatului sau avocatului stagiar se atestă printr-un mandat, eliberat de reprezentat și certificat de avocat.

Art. 81 alin. (1) Cod de procedură civilă, prevede că împuternicirea de reprezentare în judecată acordă reprezentantului dreptul de a exercita în numele reprezentatului toate actele procedurale, cu excepția dreptului de a semna cererea și de a o depune în judecată, de a recurge la arbitraj pentru soluționarea litigiului, de a renunța total sau parțial la pretențiile din acțiune, de a majora sau reduce cuantumul acestor pretenții, de a modifica temeiul sau obiectul acțiunii, de a o recunoaște, de a recurge la mediere, de a încheia tranzacții, de a intenta acțiune reconvențională, de a transmite împuterniciri unei alte persoane, de a ataca hotărârea judecătorească, de a-i schimba modul de executare, de a amâna sau eșalona executarea ei, de a prezenta un titlu executoriu spre urmărire, de a primi bunuri sau bani în temeiul hotărârii judecătorești, drept care trebuie menționat expres, sub sancțiunea nulității, în procura eliberată reprezentantului persoanei juridice sau în mandatul eliberat avocatului.

Conform art. 60 alin. (2) al Legii cu privire la avocatură nr. 1260-XV din 19 iulie 2002, împuternicirile avocatului și ale avocatului stagiar se confirmă prin mandat. Formularul mandatului este un document de strictă evidență. Conținutul, forma și modul de utilizare a mandatului se aprobă de către Guvern.

Prin mandatul seria MA nr. 1000285 din 03 aprilie 2017 pe numele avocatului Ina Țmocno se atestă că Grigore Ciobanu a împuternicit avocatul Ina Țmocno să-i reprezinte interesele în instanța de judecată. Pe versoul mandatului este indicat că avocatul dispune de toate împuternicirile prevăzute de art. 81 Cod de procedură civilă, însă nu a fost indicat expres dreptul de a ataca hotărârea judecătorească, așa cum prevede art. 81 alin. (1) Cod de procedură civilă (f.d. 3, vol. I).

La caz, Colegiul a constatat că recursul împotriva deciziei din 18 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău este semnat și depus de către avocatul Ina Țmocno, în interesele lui Grigore Ciobanu, în baza mandatului seria MA nr. 1000285 din 03 aprilie 2017 (f.d. 2-3, vol. II).

Colegiu menționează că avocatul Ina Țmocno nu este în drept de a declara recurs în interesele lui Grigore Ciobanu împotriva deciziei din 18 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, deoarece avocatul nu dispune de împuternicirea de a contesta actele judecătorești.

Prin urmare, recursul declarat de către avocatul Ina Țmocno, în interesele lui Grigore Ciobanu, este depus de către o persoană care nu este în drept să-l declare și urmează a fi declarat inadmisibil.

Or, în conformitate cu art. 433 lit. c) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că recursul declarat de avocatul Ina Țmocno, în interesele lui Grigore Ciobanu, este depus de către o persoană care nu este în drept să-l declare, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 433 lit. c), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către avocatul Ina Țmocno în interesele lui Grigore Ciobanu, împotriva deciziei din 18 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Svetlana Filincova

Victor Burduh